

Valgprogram til Europaparlamentsvalget

SF er et EU-engageret socialistisk parti med en stærk grøn, solidarisk og international profil. Vi kæmper for et solidarisk Europa – solidarisk med sine egne dårligt stillede borgere, med verdens udsatte mennesker og med fremtidige generationer. Alle skal sikres retten til et frit og værdigt liv med tilstrækkeligt med mad, bolig, sundhed, uddannelse, kultur, arbejde og deltagelse i samfundslivet, fri for korrupsion og krænkelser af grundlæggende rettigheder. Vi kæmper for et Europa med ret til en mangfoldig natur og uden ødelæggende klimaforandringer. Vi kæmper for et Europa, hvor vi indenfor demokratiske rammer har respekt for forskelligheder, uanset etnicitet, religion, seksualitet, køn eller politisk overbevisning.

Den Europæiske Union er verdens eneste internationale politiske fællesskab, hvor stater forpligter hinanden på at gøre politisk tale til virkelighed. EU er samtidig vores mest effektive middel til sammen at skabe forandring i verden omkring os. De europæiske lande kan i dag ikke ret meget alene, slet ikke de små. Derfor puljer vi vores suverænitet i EU og får herved noget at skulle have sagt – også i forhold til de helt store problemer og i internationale organer som WTO og FN. Sammen har vi i EU mere beslutningskraft end summen af de enkelte landes styrke. Kampen mod ulighed, for et stærkere demokrati og grøn omstilling kan kun vindes i fællesskab.

De seneste år har EU's medlemslande været præget af en række alvorlige kriser med ungdomsarbejdsløshed, populisme samt flygtninge- og migrantstrømme, der dels har sat tydelige spor i den folkelige opbakning til EU og dels har tydeliggjort nødvendigheden af et velfungerende samarbejde. Samtidig er USA på vej væk fra Europa, og derfor er behovet for europæisk lederskab i dag større end nogensinde før. De voldsomme begivenheder, Brexit og valget af Trump i USA, har imidlertid vist vigtigheden af et EU der står sammen.

De to største trusler mod vores samfund og levevilkår i dag er klimaforandringerne og den voksende ulighed. Skønt der især på klimaområdet er taget vigtige skridt, er vi langt fra målet. Løsningerne på de to udfordringer er forbundne. Det bliver ekstra vanskeligt at klare klimaudfordringerne, hvis mange oplever, at deres helt nærværende nød ikke samtidig imødegås. Fælles løsninger i EU er vores bedste og mest effektive svar, når Europa udfordres af for eksempel flygtningestrømme, skattefusk, klimaforandringer, social dumping og tiltagende fattigdom i flere af EU's medlemslande. Derfor har vi valgt at lade disse emner have en fremtrædende plads i vores program.

EU opleves af mange borgere som et fjernt og utilgængeligt bureaukrati, lige som der tales om et demokratisk underskud. En væsentlig årsag til dette er, at EU's regeringer ofte arbejder i lukkethed. End ikke nationale parlamenter kan følge, hvad deres regeringer siger og stemmer til rådsmøder. Den åbenhed, Europa-Parlamentet har, også i sin del af den fælles lovgivning, savnes helt i Ministerrådet. Det afskærer også den nationale presse fra at kunne orientere borgerne. På den måde bliver det alt for nemt for regeringerne at fralægge sig ansvaret for EU's vedtagne love. SF vil både i Folketinget og i Europa-Parlamentet kæmpe for at få substantiel åbenhed i EU's lovgivningsproces og her ikke mindst i Ministerrådets arbejde.

Bortset fra den nævnte lukkethed er det ikke i institutionerne, vi møder modstanden mod de nødvendige langsigtede politiske løsninger, men i den politiske virkelighed. Højrefløjen i Europa er stadig for stærk. EU er – lige som Folketinget – en politisk kampplads for fremtidens grønne og solidariske Europa.

1. ET SOCIALT EUROPA

Et venstreorienteret Europa er et socialt Europa. EU giver os en enestående mulighed for at binde de europæiske arbejdsmarkeder sammen og forbedre sociale vilkår på tværs af grænser. Men der er for meget fokus på markedet og for lidt på lønmodtagervilkår. SF vil et socialt Europa, hvor alle borgere oplever en nødvendig balance mellem markedet og fællesskabet samt høje miljømæssige og sociale standarder.

Det er på tide, vi får indført en 'social protokol', der med benhård og umisforståelig EU-jura slår fast, at det indre markeds fire friheder (fri bevægelse for varer, arbejdskraft, kapital og tjenesteydelser) ikke trumfer lønmodtagernes ret til ordnede løn- og arbejdsvilkår. Sideløbende vil SF støtte og forbedre 'den europæiske søjle for sociale rettigheder' som en rettesnor for udbygningen af Europas arbejdsmarkeder og velfærdssamfund.

Vi skal beskytte de mange arbejdstagere, der i stigende grad bliver mødt med kortere kontrakter og usikre ansættelser. Både platformsøkonomien og tendensen med såkaldt atypiske ansættelser er blandt de mange udfordringer her. Kommissionens forslag til den sociale søjle er et vigtigt skridt fremad, ligesom forslaget til revision af ansættelsesbevisdirektivet kan give åbenhed om ansættelsesforhold og sætte lønmodtagernes rettigheder i fokus. SF vil arbejde for, at arbejdet med direktivet fortsætter i den gode retning, men med fuld respekt for den danske model.

Mange arbejdstagere er imidlertid stadig udsat for 'kreative' ansættelses-arrangementer, hvor EU's regler for vandrende arbejdskraft er brækket helt af led – ofte i kombination med skattespekulation og andet snyderi. Her er årsagen imidlertid oftest manglende national implementering af de muligheder EU giver – som f.eks. at indføre kædeansvar. Eller grunden kan være svigtende kontrol med, hvad der foregår på mange arbejdspladser.

Nogle områder er dog stadig ikke reguleret. Luftfarten har for længe fået lov at flyve under radaren, når det kommer til løn- og arbejdsvilkår. Vi ser grelle eksempler på misbrug af arbejdskraften, og her er EU-reglerne stadig ikke på plads. Selvom Europa-Parlamentet er kommet med forslag til at dæmme op for problemet, og EU-Domstolen har underkendt løndumping, mangler der stadig håndfaste regler, og der udestår et kæmpe arbejde med at få ryddet op. Det samme gælder den såkaldte cabotagekørsel, altså udenlandske lastbilers kørsel med gods internt i Danmark. Den sociale dumping på landevejen såvel som i ti kilometers højde skal stoppes.

SF vil sikre, at den frie bevægelighed sker på fair vilkår. Derfor er det givet, at enhver arbejdstager altid skal arbejde efter som minimum værtslandets løn- og arbejdsvilkår, uanset om det er overenskomstbestemt som i Danmark eller lovbestemt som i flere af vores europæiske nabolande. Sammen med sociale og faglige samarbejdspartnere skal vi have et vedvarende fokus på bekæmpelse af social dumping i Danmark og på EU-plan. De politiske og faglige kampe hænger sammen, og SF kæmper for, at EU-lovgivningen giver bedre handlerum til at sikre lønmodtagernes rettigheder og bedre levevilkår på tværs af et socialt Europa.

2. ET EUROPA MED FAIR SKATTEBETALING OG BÆREDYGTIG ØKONOMI

En række store afsløringer af skattefiflerier og direkte svindel har vist det enorme samfundsproblem, vi har med skatteunddragelse. Problemet er systemisk og skal løses internationalt. Denne vildtvoksende og skadelige kapitalisme skal under kontrol. EU skal arbejde for et europæisk og globalt regelværk og kontrolsystem, hvor myndigheder arbejder sammen på tværs af grænser for at afsløre snyd og indkræve skat, i første omgang gennem OECD.

EU bør være ledende i den internationale kamp mod skattesnyd. Derfor skal EU's skattelyliste have reel styrke, og landene på listen skal mødes med umisforståelige fælles EU-sanktioner, herunder fravristes adgangen til midler fra EU's fonde. Pensionskasser i EU bør ikke have mulighed for at investere i landene på skattelylisten. Samtidig udgør de EU-interne skattely og EU-landenes brug af skattely udenfor Europa fortsat et kæmpe problem – vi skal samarbejde loyalt og ikke konkurrere om at stjæle hinandens skatteindtægter.

EU bør bruge sine enorme økonomiske muskler i kampen mod skattely og kræve fair skattepraksis ved revision af eksisterende internationale aftaler på f.eks. handelsområdet. EU skal også fortsætte presset med ambitiøs håndhævelse af konkurrence- og statsstøttereglerne, som vi har set det ift. f.eks. it-giganterne. Vi ønsker benhård regulering af unfair konkurrence og vil bekæmpe forvriddning af adgang til informationer ved at sikre den fri og lige adgang til internettet (net-neutralitet).

Det er nødvendigt at give EU kraftigere våben i kampen mod skattely. På skatteområdet udgør manglende national regulering og håndhævelse i medlemsstaterne stadig et stort problem, ligesom Rådets evindelige lukkethed og stemmereglerne i Rådet udgør en reel barriere for fremskridt i kampen mod skattely. Vi kræver ambitiøs beskyttelse af whistleblowers og ønsker mulighed for, at rådgivere og eksperter, der medvirker til skattefifleri, skal kunne udelukkes fra at virke overalt i EU. Vi ser positivt på Kommissionens anti-skattesnyd tiltag med forslag om bl.a. en fælles selskabsskattebase samt 'land til land' rapportering som nyttige tiltag for at komme multinationale virksomheders skattesnyd til livs. Desuden ønsker vi en fælles europæisk bund under selskabsskatten, så landene ikke underbyder hinanden for at tiltrække multinationale virksomheder. Europa-Parlamentet skal gøre det nedsatte undersøgelsesudvalg permanent, så der konstant kan holdes øje med og sættes en stopper for den udbredte plyndring af vores samfund, som aggressiv skattetækning udgør.

Internetgiganter og multinationale selskaber må ikke kunne slå sig ned i EU uden at betale skat. EU's absolut største og mest presserende opgave på skatteområdet de kommende år bliver at sikre en fair og effektiv beskatning af overskud optjent af multinationale selskaber inden for den digitale økonomi. På netop dette område er lovgivningen katastrofalt ude af trit med den økonomiske og teknologiske virkelighed. SF arbejder for en fair, gennemsigtig og effektiv beskatning af den digitale økonomi og støtter Kommissionens initiativer på dette område.

Ønsket om en bæredygtig økonomi er også en kamp for retfærdighed og læring efter finanskrisen. Derfor arbejder SF for en europæisk finansskat på hurtige handler og finansielle transaktioner, så spekulanter bidrager til fællesskabet. Samtidigt kæmper SF for skrappe krav, bedre regulering og et stærkt tilsyn med bankerne. Finanssektorens grådighed går på tværs af grænser, og derfor presser SF fortsat på for, at Danmark bliver en del af den fælleseuropæiske bankunion for således at modvirke fremtidige kriser.

3. ET GRØNT EUROPA

EU skal være i front internationalt for at sikre en bæredygtig klimaplan. SF vil gå forrest i kampen for et mere grønt Europa, når det kommer til reduktion af drivhusgas-udledning, omstilling til grøn energi, kampen mod klimaforandringer og kemikaos, grøn omstilling af landbrugspolitikken samt for natur og biodiversitet.

SF støtter helhjertet oprettelsen af en ambitiøs energiunion, der skal gøre EU til verdens første kontinent med 100 procent vedvarende energi i god tid inden 2050. Vi skal være totalt uafhængige af import af fossilt brændsel fra totalitære regimer og skabe et avanceret og sammenhængende energisystem baseret på

vedvarende energi og verdens mest avancerede net-system, der sikrer effektiv energianvendelse og minimerer spild. Det kræver også at EU's 2030-mål skærpes, og at der sikres tilstrækkelige virkemidler til at gennemføre målene.

EU's klimaindsats skal forstærkes med gennemgribende overgang til et transportsystem baseret på el og fornybar gas og med omfattende tiltag til at begrænse landbrugets enorme klimabelastning, f.eks. bør salg af nye diesel- og benzinbiler forbydes senest i 2030. SF kræver en grøn reform af EU's landbrugspolitik, så den modvirker klimaforandringer og tab af biodiversitet samt støtter økologi og grøn landbrugsteknologi. Vi vil have en whistleblower-ordninger for alle, der opdager miljøsvineri. EU bør være helt i front og indføre grønne nationalregnskaber og grønne budgetmål. SF arbejder for et nyt og bredere styringsparadigme, hvor de økonomiske beslutninger træffes ud fra flere parametre, og som inddrager klima- og miljømål i budgettet.

Nedgangen i biodiversiteten skal stoppes. Udviklingen skal vendes, og biodiversiteten sikres ved hjælp af den stærke lovgivning i EU og bedre national implementering. Naturbeskyttelseslovene virker godt, hvor de implementeres nationalt og respekteres, men det sker i alt for ringe omfang. Landbrugsstøtten skal i højere grad understøtte rig natur og bæredygtig fødevarerproduktion frem for kunstigt høje jordpriser og destruktiv produktion. Den dramatiske nedgang i blandt andet insekter er fuldstændig katastrofal. Arter forsvinder op mod 1.000 gange hurtigere end før menneskets tid.

Kampen mod pesticider skal intensiveres. Glyfosat (Roundup) er lige nu den mest udbredte ukrudtsdræber i verden, men flere og flere lande i EU vil have denne gift udfaset. SF ønsker glyfosat og alle andre gifte ud af landbrugsproduktionen hurtigst muligt gennem en ambitiøs lovgivning på hele pesticidområdet. Pesticider kan reduceres gennem godt landmandskab og efterhånden helt afskaffes.

Plastikforureningen er hastigt voksende og har voldsomme konsekvenser for naturen, vores sundhed, vandmiljø, jord og mad. Det er en helt central sag for SF. Vi stod i spidsen for loven, der begrænser brugen af plastikposer, og vi presser nu på for en ambitiøs udmøntning af den plaststrategi, som Kommissionen omsider har fremlagt.

Helt overordnet mener SF, at den grønne omstilling skal bruges til innovation og støtte til skabelsen af konkurrencedygtige virksomheder og industrier, som via cirkulær ressourceanvendelse kan levere produkter og metoder, der kan benyttes overalt i klodens samlede grønne omstilling og samtidig medvirke til jobskabelse.

I den grønne omstilling er kampen mod klimaforandringer central. De anslås hvert år at være årsag til fordrivelse af over 20 mio. mennesker - det er næsten dobbelt så mange som fordrives af krig og konflikter.

4. ET EUROPA DER I FÆLLESSKAB HÅNDBTERER FLYGTNINGE OG MIGRATION

EU blev ramt hårdt af flygtningekrisen i 2015, og rystelserne har endnu ikke lagt sig. Krisen åbenbarede et behov for at ændre flygtningesystemet grundlæggende. Men det skal ikke ske ved at lukke for kvoteflygtninge og vende EU ryggen. Tværtimod er EU-samarbejdet en forudsætning for at problemet kan håndteres. SF's bud er en human og praktisk tilgang med større fokus på årsagerne til, at der kommer flygtninge og migranter til Europa.

Vigtigst er målrettet og større ulandsbistand med fokus på styrkelse af retsstaten, fattigdomsbekæmpelse, kvindefrigørelse, familieplanlægning, sundhed, uddannelse osv. Der skal gøres op med et internationalt skatte(unddragelses)system, der berøver ulandene skatteindtægter på mere end det dobbelte af, hvad de

modtager i bistand. EU skal føre en handels-, landbrugs- og fiskeripolitik, der ikke som i dag er decideret skadelig for dele af Afrika og Mellemøsten. EU har eksempelvis tilranet sig Vestafrikas fisk, så de lokale fiskerimuligheder ødelægges, og folk nødsages til at emigrere.

Den nuværende asylpolitik hjælper for få mennesker for dårligt, og det nuværende asylsystem bidrager direkte til, at flere tusind mennesker hvert år drukner i Middelhavet eller omkommer på andre farlige ruter. Mennesker, der ikke har ret til asyl, kan ende med at blive udnyttet brutalt. Over halvdelen af dem, der søger asyl i Europa, har ikke ret til asyl og får afslag. De skal kunne sendes tilbage til deres eget land. Vi skal arbejde hen mod et troværdigt EU-baseret tilbagesendelsessystem. Det er nødvendigt, hvis vi skal sikre folkelig opbakning til at beskytte dem, der rent faktisk har behov for det.

I fremtiden skal der gerne kunne ske asylbehandling i nærområderne, så vi undgår, at flygtninge tvinges ud på de farlige ruter over f.eks. Middelhavet. På længere sigt vil vi derfor arbejde på, at der oprettes sikre FN-centre, der kan tage imod asylansøgere tættest muligt på konfliktområderne, så de ikke længere må sætte liv og lemmer på spil på vejen mod Europa.

Det skal være ordentlige centre, hvor man som flygtning har menneskelige forhold med vand og mad, hvor man kan få skolegang, og hvor hver enkelt flygtning har mulighed for at udnytte sine kompetencer. Efterhånden som disse centre oprettes, skal alle asylansøgere, både flygtninge og migranter, der bevæger sig ud på Middelhavet, samles op af skibe fra EU, der organiseres af grænseagenturet Frontex. Forudsætningen for, at et opsamlingsystem kan komme til at fungere og være acceptabelt for de i forvejen tungt bebyrdede nærområder, er, at EU – og Danmark – tager imod mange flere kvoteflygtninge til genbosætning i vores lande efter et fair fordelingsystem.

Den tredje reform af Dublin-forordningen, der vedtages i foråret 2018, søger at råde bod på det tidligere flygtninge-fordelingssystem, som ikke fungerer. Danmark har i dag en parallelaftale om Dublin og bør søge om at komme med, når den reviderede plan er på plads. Det europæiske grænsesamarbejde er ved at blive styrket. Her skal Danmark presse på for at det sker med respekt for vores konventionsforpligtelser. Alle lande i Europa skal tage ansvar i denne omfordeling fra Dublinforordningens '1. lande', på samme måde som det bør foregå i den nævnte genbosættelse af FN's kvoteflygtninge. Naturligvis også Danmark.

SF vil arbejde for, at EU anvender blød magt i form af handelspolitik, uddannelse og oplysning mv., men det danske forsvarsforbehold forhindrer dog i dag, at vi kan deltage i arbejdet med at sammentænke militære og civile indsatser med de andre EU-medlemsstater, og det bør derfor afskaffes hurtigst muligt.

EU skal gå forrest i kampen for at implementere FN's bæredygtigheds mål (SDG'erne) i alle politikområder. Vi skal ikke afholde flygtningeudgifter i donorlandene over udviklingsbistanden, og det er fortsat SF's mål at alle EU-lande skal følge FN's målsætning om et bistandsniveau på mindst 0,7 pct. af bruttonationalindkomsten (BNI). EU's bistand skal gå til bekæmpelse af fattigdom og opfyldelse af menneskerettigheder, og EU skal prioritere langsigtet udvikling, ikke kun kortsigtet nødhjælp.